

KRAJ CZTERECH MÓRZ I DWÓCH KONTYNETÓW

TURCJA

PRZEWODNIK TURYSTYKI I SAMOCHODOWEJ

WSTĘP

Turecka wyprawa to idealne połączenie zarówno orientu, jak i starożytnej historii. Spokojna ekspedycja w otoczeniu turkusowych mórz, górskich pasm, antycznych ruin i klimatycznych miast pozwala odkrywać ten kraj niespiesznie własnym domem na kółkach. Dopełnieniem są serdeczni i bardzo gościnni mieszkańcy Turcji. To podróż w czasie, która zapisze się w pamięci na całe życie.

Trasa, w którą Was zabieramy, to 1200 kilometrów prawdziwej przygody.

Będzie się działo sporo zarówno na drodze, jak i po wyjściu z kampera – widoki za oknem niejednokrotnie przyspieszą bicie Waszego serca. Droga do pokonania jest łatwa, jednak warto być nieco bardziej skupionym, ze względu na nieco odmienny styl jazdy i nawyki różne od tych spotykanych w Europie. Bez obawy – wystarczy jeden dzień na tureckich drogach, by poczuć „tureckie flow” i jeździć jak miejscowi. Czasami w mniejszych miejscowościach nawierzchnia będzie w nieco gorszym stanie, a dojazd do niektórych miejsc może być drogą nieutwardzoną. Jednak zrekompensuje Wam to niesamowity widok po wyjściu z kampera.

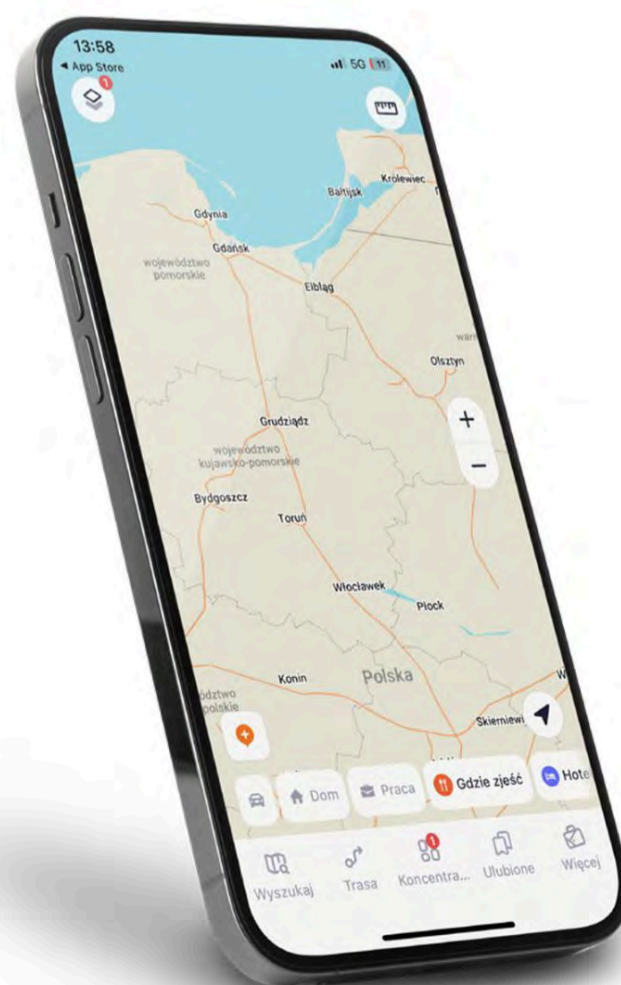

JAK KORZYSTAĆ Z PRZEWODNIKA

Pobierz pliki PDF (do wydrukowania lub w formie elektronicznej) oraz pliki KML i GPX do nawigacji GPS. Przewodnik Ekspedycji Oponeo to właściwe narzędzie z informacjami o trasie. Przeczytaj go przed wyjazdem i potem w trakcie jazdy. Pliki GPX są dla użytkowników urządzeń GARMIN – należy zainstalować je na swoim urządzeniu i tam otworzyć.

Prostsze (i darmowe) jest korzystanie z plików KML, zrób to według poniższej instrukcji. Na telefonie lub tablecie (z systemem Android lub iOS) zainstaluj darmową aplikację Maps.Me. Prześlij pliki KML na wyżej wymieniony telefon lub tablet i otwórz je w aplikacji Maps Me. Do nawigacji w terenie z naszym Przewodnikiem Offroad wystarczy smartfon lub tablet (z systemem Android lub iOS) z odbiornikiem GPS.

Gotowe! Teraz możesz korzystać z przewodnika i map podczas swojej wyprawy po Turcji. Życzymy udanej podróży i niezapomnianych wrażeń!

UWAGA: Aplikacja lub urządzenie do nawigacji jest niezbędne do korzystania z tego przewodnika. Zainstaluj mapy na swoje urządzenie przed startem.

MATERIAŁY DO POBRANIA

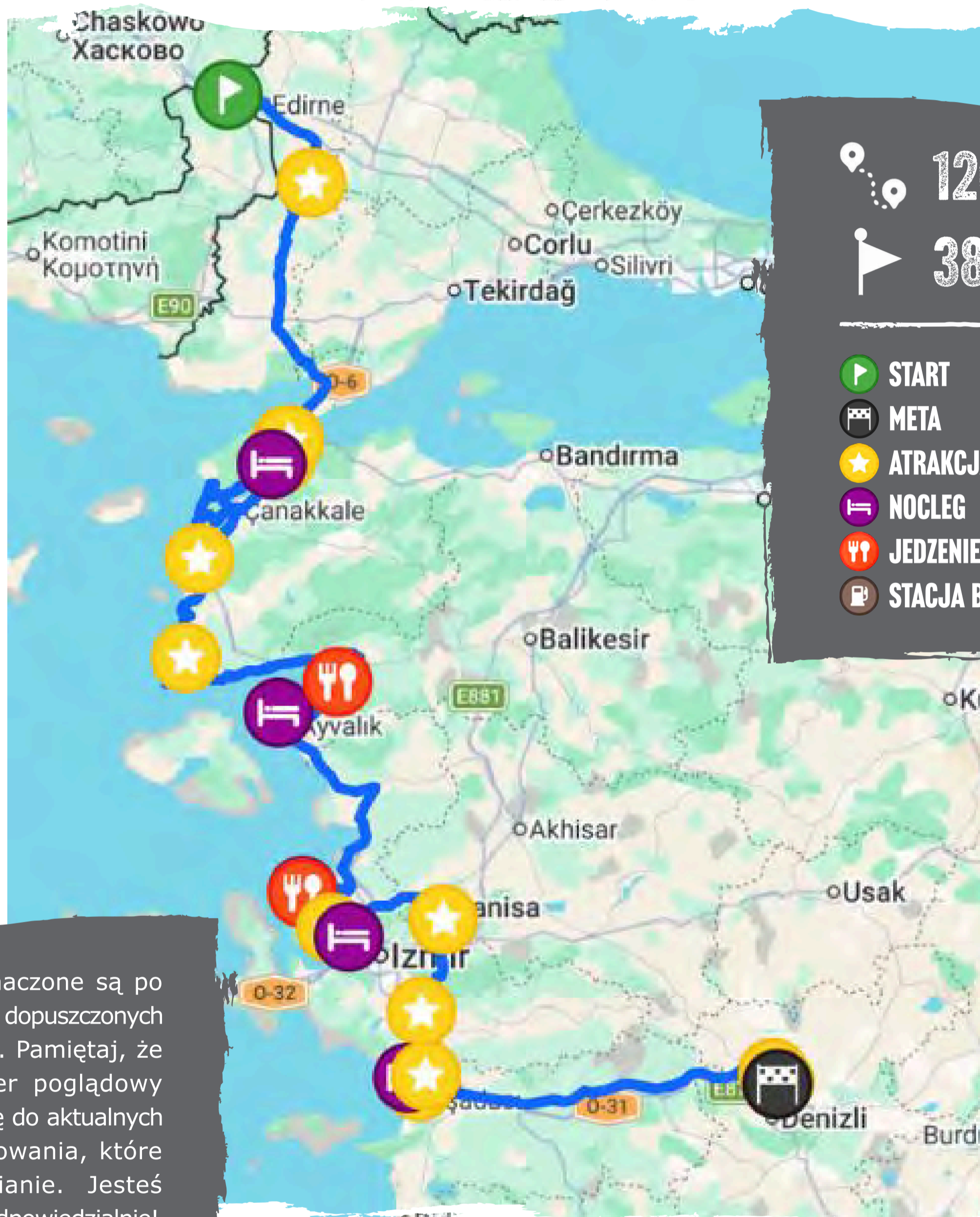

MAPS.ME

PLIKI ZNAJDZIESZ TUTAJ:

WWW.OPONEO.PL

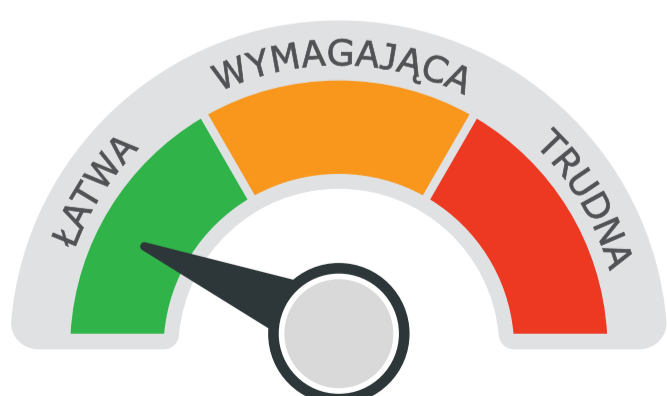
INFORMACJE O TRASIE

1200 KM
38 PUNKTÓW KONTROLNYCH

- START
- META
- ATRAKCJA
- NOCLEG
- JEDZENIE
- STACJA BENZYNOWA

UWAGA: Trasy wyznaczone są po drogach publicznych, dopuszczonych do ruchu pojazdów. Pamiętaj, że szlak ma charakter poglądowy i musisz stosować się do aktualnych przepisów i oznakowania, które może ulegać zmianie. Jesteś kierowcą, podróżuj odpowiedzialnie!

95% ASFALT

5% SZUTRY

MAPA DOSTĘPNA:
WWW.OPONEO.PL

1 PUNKT KONTROLNY | STACJA PALIW

Jedna z pierwszych stacji paliw po przekroczeniu granicy. Ceny są niskie, a paliwo bardzo dobrej jakości. Obsługa najczęściej pozwala zatankować wodę z zewnętrznego węża. Możemy śmiało polecić korzystanie z sieci stacji Opet na terenie całego kraju.

PAMIĘTAJCIE: Tankowanie w Turcji odbywa się wyłącznie przez personel stacji. Płacić można kartą lub gotówką, a po zatankowaniu dostajemy paragon, z którym należy udać się do kasy. W przypadku płatności gotówką w euro lub dolarach amerykańskich reszta wydawana jest w lirach tureckich. Ceny paliw w przeliczeniu na złotówki są niższe niż w Polsce. W większych miastach i przy drogach głównych stacje paliw są co krok. Znacznie rzadziej spotkamy je we wschodniej części kraju i regionach górskich.

3 PUNKT KONTROLNY | PARKING KAMPEROWY

Pierwszy nocleg w Turcji spędzamy na płatnym parkingu w samym sercu Edirne. To płaska, asfaltowa przestrzeń z łatwym dojazdem, położona kilka kroków od meczetu Selima, zabytków miasta, restauracji i sklepów. Pomimo lokalizacji w samym centrum miejsce jest spokojne i dobrze oświetlone, z dostępem do wody i toalety. W dzień pracuje tu strażnik, a na terenie obiektu znajduje się monitoring.

5 PUNKT KONTROLNY | MECZET SELIMIYE

To najważniejszy zabytek Edirne – dzieło życia najwybitniejszego architekta osmańskiego Mimara Sinana. Kompleks składa się z meczetu, medresy, wieży zegarowej, krytego bazaru Selimiye Arastası, dziedzińców i biblioteki. Ozdobiony jest czterema minaretami o wysokości 71 metrów każdy. Ważne, by zwiedzanie zacząć w czasie, gdy wewnątrz nie odbywają się modlitwy. Aby to sprawdzić, wpiszcie w przeglądarkę „Edirne prayer times”.

2 PUNKT KONTROLNY | EDIRNE

Edirne jest historycznym miastem położonym w europejskiej części Turcji. To dawna stolica Imperium Osmańskiego słynąca ze wspaniałej architektury, której przykładem jest zabytkowy meczet Selima II wpisany na listę UNESCO. Innymi bardzo ważnymi obiektami są Stary Meczet (Eski Cami) oraz Meczet Trzech Balkonów (Üç Şerefeli Cami).

4 PUNKT KONTROLNY

BAZAR SELIMIYE ARASTASI

Jedno z wejść do meczetu prowadzi przez bazar Selimiye Arastası, na którym sprzedawane są rozmaite pamiątki, mydła, ubrania, dzbanki do parzenia herbaty, chusty do okrycia ciała i wiele innych artykułów codziennego użytku.

6 PUNKT
KONTROLNY**CIASTKARNIA
KEÇECIZADE**

To najslynniejsza ciastkarnia w Edirne znana z kultowego produktu – pasty migdałowej (tr. Badem ezmesi). Działa ona od końca XIX wieku, a w samym mieście znajduje się wiele punktów sprzedaży. Kierujemy Was do sklepu przyfabrycznego, gdzie wybór jest ogromny, a ceny niższe.

7 PUNKT
KONTROLNY**PRZEJAZD DROGĄ
D550**

Początkowo jedziemy drogą D100, by po 14 kilometrach skrócić w D550. Ta dobrej jakości droga krajowa będzie prowadziła nas aż do wybrzeża Morza Egejskiego. Na trasie znajdziemy sporo przydrożnych restauracji i stacji paliw, a przejazd całego odcinka po samo wybrzeże jest przyjemny.

8 PUNKT
KONTROLNY**GALLIPOLI**

Gallipoli to miasteczko portowe położone nad Morzem Marmara, na półwyspie o tej samej nazwie – kojarzonym z wydarzeniami I wojny światowej. Najpiękniejsza panorama na miasto rozpościera się z tarasu widokowego przy latarni morskiej. Tuż obok niej znajduje się duży, darmowy parking (nocleg jest tam zabroniony). Zachęcamy do spaceru promenadą, przy której znajduje się pomnik poświęcony marynarzom, którzy zginęli w 1941 roku. Idąc dalej, dotrzemy do mariny i Muzeum I Wojny Światowej. Obiekt w całości poświęcony jest kampanii dardanejskiej z lat 1915-1916. Wstęp do muzeum jest bezpłatny.

9 PUNKT KONTROLNY**MUZEUM ÇANAKKALE**

Muzeum poświęcone bitwie o Gallipoli z czasów I wojny światowej. Zastosowane multimedia, interaktywne ekspozycje i efekty audiowizualne wciągają w historię wydarzeń oraz ich bohaterów. Znajdziemy tutaj 11 sal animacyjnych, z których niektóre wyposażone są w ruchome platformy, a najważniejsze epizody wojenne prezentowane są podczas 65-minutowej projekcji filmowej.

9 PUNKT KONTROLNY**10 PUNKT KONTROLNY****STREFA MĘCZENNİKÓW NA PÓŁWYSPIE GALLIPOLI**

Strefa Męczenników jest żywym pomnikiem tragicznej kampanii z 1915 roku, kiedy to półwysep Gallipoli został zaatakowany przez aliantów chcących przejąć kontrolę nad cieśniną Dardanele. Podróżując przez półwysep, możemy niemal poczuć losy żołnierzy. Zaczynamy od plaż, na których miały miejsce desanty, by następnie przejść przez strome klify, okopy i wzgórza. Na terenach miejsca pamięci obowiązuje zakaz biwakowania, rozpalania ognisk, a także nocowania w kamperze – wszystko po to, aby uszanować pamięć poległych na tych terenach. Najważniejsze miejsca pamięci to: Zatoka ANZAC, Zatoka Suvla i Zatoka Tekke, pomnik 57. Pułku Piechoty, Lone Pine Monument, pomnik Helles czy ogromny Çanakkale Martyrs Monument położony na samym krańcu półwyspu Seddülbahir.

11 PUNKT KONTROLNY**LATARNIA MORSKA MEHMETÇİK**

Latarnia morska Mehmetçik znajduje się na krańcu półwyspu Gallipoli, w pobliżu przylądka Helles. Została zbudowana w 1856 roku i służyła do prowadzenia statków przez wody Dardaneli. Dziś jest nie tylko czynną latarnią morską, ale także muzeum podwodnej historii okolicznych wód. Zwiedzanie obiektu jest bezpłatne. Nazwa "Mehmetçik" została nadana na cześć żołnierzy tureckich, którzy byli pieszczotliwie nazywani w ten sposób (odpowiednik polskiego nazwiska "Kowalski").

11 PUNKT KONTROLNY

13 PUNKT KONTROLNY

13 PUNKT KONTROLNY | ÇANAKKALE

Çanakkale to miasto położone nad cieśniną Dardanele. Najciekawsze atrakcje miasta skupione są przy promenadzie. Znajdziemy tu 12-metrową, drewnianą rzeźbę konia trojańskiego, który był rekwizytem w filmie „Troja”. Kolejną ozdobą miasta jest ponad stuletnia pięciokondygnacyjna wieża zegarowa Saat Kulesi, która stanowi charakterystyczny punkt orientacyjny miasta. Przy zachodnim końcu promenady znajduje się Muzeum Marynarki Wojennej, a największą atrakcją jest replika legendarnego okrętu Nusret. Spośród parkingów w mieście wybraliśmy bezpieczny postój na terenie lotniska. Parking jest monitorowany przez całą dobę, a 5-godzinny postój kamperem kosztuje 100 TL. Drugą opcją jest bezpłatny parking przy drodze wzdłuż nabrzeża. Panuje tu względny spokój od ruchu ulicznego, a do centrum miasta dojdziemy pieszo w 15 minut.

12 PUNKT KONTROLNY

MOST ÇANAKKALE

Imponujących rozmiarów most wiszący, łączy Europę z Azją nad cieśniną Dardanele. To najdłuższy wiszący most świata! Przejazd mostem Çanakkale 1915 to jedno z najbardziej spektakularnych doświadczeń na trasie przez zachodnią Turcję. Opłata za przejazd naszym samochodem w kategorii 2 wynosiła 1250 TL na początku 2026 roku. Na stronę azjatycką można dostać się również promem z miast Eceabat lub Kilitbahir.

12 PUNKT KONTROLNY

14 PUNKT KONTROLNY

NOCLEG Z DZIAŁAMI

Przenosimy się w spokojniejsze miejsce. Można tu spędzić noc w towarzystwie dział artyleryjskich i opuszczonych budynków. Zobaczymy stąd odwiedzone wcześniej miejsca po drugiej stronie cieśniny – m.in. latarnię Mehmetçik, pomnik Helles czy wielki monument Męczenników na krańcu półwyspu Gallipoli.

15 PUNKT
KONTROLNY

ANTYCZNE MIASTO TROJA

Legendarna Troja to miasto, które istniało naprawdę. To jedno z najważniejszych stanowisk archeologicznych świata. Podczas badań odkryto, że Troja to zespół kilku miast budowanych jedno na drugim przez okres trzech tysięcy lat. Obok znajduje się nowoczesne Muzeum Troi, prezentujące ponad 2000 artefaktów odkrytych podczas wykopalisk. Będąc w wiosce Tevfikiye, polecamy spacer. Domy ozdobione są motywami mitologicznymi, a sama wioska sąsiaduje z terenem stanowiska archeologicznego. Możemy zwiedzić odwzorowany dom trojański przylegający do tarasu widokowego z popiersiami. Tuż obok domu trojańskiego znajduje się płatna toaleta i stanowisko z węzłem ogrodowym do uzupełnienia wody. Samochód najlepiej pozostawić na jednym z dwóch parkingów. Pierwszy to oficjalny, płatny parking tuż przy wejściu na stanowisko archeologiczne. Drugą opcją jest darmowy parking Muzeum Troi ciągnący się wzdłuż drogi na wysokości muzeum.

17 PUNKT
KONTROLNY

16 PUNKT
KONTROLNY

ALEKSANDRIA TROAS

Starożytne miasto greckie, a obecnie stanowisko archeologiczne położone nieopodal wsi Dalyan. W czasach świetności było jednym z największych miast regionu i alternatywą dla pobliskiej Troi. Odwiedził je m.in. św. Paweł Apostoł podczas swoich podróży misyjnych. Badania geologiczne wskazują, że zamulenie portu było jedną z przyczyn upadku miasta. Kamień z ruin wykorzystywano później do budowy obiektów w Konstantynopolu. Dziś można tu spacerować wśród monumentalnych ruin, murów obronnych, starożytnego teatru, łaźni rzymskich, forum i resztek portu. Stanowisko archeologiczne jest bardzo rozległe i znajduje się po obu stronach ulicy. Zwiedzanie jest bezpłatne.

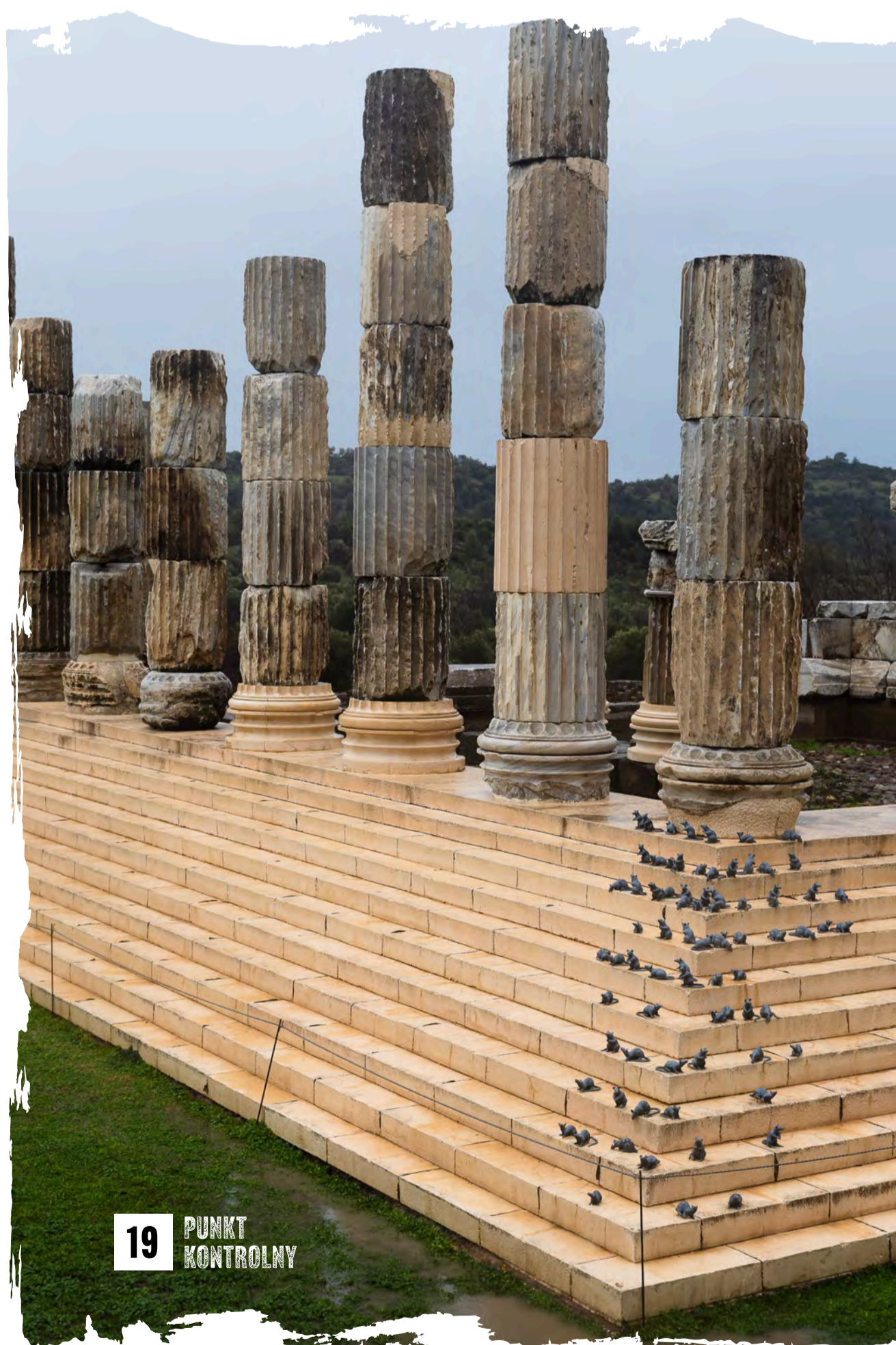
17 PUNKT
KONTROLNY

**NOCLEG NAD
JEZIOREM KALPLI**

Nocleg nad jeziorem, które widziane ze wzgórza, przypomina kształtem serce. To idealne miejsce na zaparkowanie kampera, a wjazd od strony mariny nie sprawi problemów nawet większym pojazdom. Jezioro położone jest w malowniczym miejscu, a od morza oddziela je plaża. Wjeżdżając do miasteczka Dalyan, przy drodze znajdziecie ujęcia wody, gdzie można uzupełnić zapasy. Polecamy spacer brzegiem morza aż do pobliskiej mariny. Po drodze napotkamy antyczne kolumny zatopione przy brzegu.

18 PUNKT KONTROLNY**TĘCZOWE SKAŁY W TUZLI**

Interesujące formacje skalne widoczne z drogi, znajdują się nieopodal wioski Tuzla. Skały słyną z warstw o różnych barwach – od czerwieni i żółci po fiolety i szarości – co tworzy efekt „tęczy”, szczególnie widoczny w pełnym słońcu. To miejsce dzikie, mało znane i bardzo fotogeniczne. Do niedawna w tym miejscu znajdował się mały, dziki basen termalny, został jednak zlikwidowany. Miejsca wypływu gorącej wody na powierzchnię ziemi są nadal widoczne, dlatego zachowajcie ostrożność, badając temperaturę dłonią, żeby uniknąć poparzenia.

19 PUNKT KONTROLNY**19 PUNKT KONTROLNY****STAROŻYTNE SANKTUARIUM APOLLON SMINTHEION**

Starożytne sanktuarium poświęcone bogu Apollinowi, położone w miejscowości Gülpınar. Nazwa „Smintheus” pochodzi od greckiego „sminthos” – mysz. Apollo był czczony jako bóg chroniący przed plagami, ale mógł je również zesłać. W „Iliadzie” na początku wojny trojańskiej Apollo zsyła zarazę na wojska Achajów. Dzisiaj możemy zobaczyć tutaj fundamenty i kolumny świątyni.

20 PUNKT KONTROLNY**20 PUNKT KONTROLNY****ZAMEK BABAKALE**

Zamek położony w maleńkiej wiosce Babakale jest najdalej wysuniętym punktem kontynentalnej Azji Mniejszej. Zbudowany został w celach obronnych przed piratami i jako wsparcie dla floty osmańskiej. Ma prosty, prostokątny plan z czterema basztami i potężne mury, które wciąż robią wrażenie, szczególnie z położonego na wzgórzu punktu widokowego. Obecnie można spacerować po fortyfikacjach, podziwiać panoramę Morza Egejskiego i widok na pobliskie wyspy oraz pozostałości dawnych zabudowań wewnątrz murów. Zwiedzanie fortecy jest bezpłatne, a samochód można zaparkować pod samą twierdzą lub w pobliskiej marinie.

22 PUNKT KONTROLNY

21 PUNKT KONTROLNY

STAROŻYTNE MIASTO ASSOS

Starożytne miasto Assos to jedno z najbardziej malowniczych stanowisk archeologicznych w zachodniej Turcji. Miasto słynęło ze świątyni Ateny, z której roztacza się spektakularny widok na wybrzeże. Assos było ważnym ośrodkiem filozoficznym – przebywał tu m.in. Arystoteles. Dziś zachwyca surowymi ruinami, kamiennymi murami i wyjątkową atmosferą. Na czas zwiedzania polecamy zostawić samochód na darmowym parkingu kilka kroków od głównego wejścia. Nie można tutaj nocować w kamperze, a żandarmeria stale kontroluje okolicę.

23 PUNKT KONTROLNY

NOCLEG Z WIDOKIEM NA KIZLAR MANASTIRI

Dojazd do tego miejsca jest łatwy, prowadzi po szerokiej i szutrowej drodze. Jednak jest sporo dziur, dlatego zalecamy jazdę na niskim biegu. Nagrodą będzie postój w pięknym miejscu z widokiem na ruiny monastynu, lazurową wodę i szum fal. Nie zalecamy dojazdu do tego miejsca po dużych opadach deszczu.

22 PUNKT KONTROLNY

WYSPA ALIBEY

Wyspa Alibey, znana też jako Cunda Adası, to jedna z najpiękniejszych wysp wybrzeża Morza Egejskiego. Słynie z kamiennej, grecko-osmańskiej zabudowy, wąskich uliczek, starych domów z pastelowymi fasadami i licznych tawern serwujących świeże ryby oraz meze (przekąski). Przed wjazdem na wyspę koniecznie uzupełnijcie zapasy wody. Ujęcie wody z przyłączem do węża znajduje się pod zadaszeniem w miejscu piknikowym.

23 PUNKT KONTROLNY

24 PUNKT KONTROLNY | HEAVEN HILL

Malowniczy punkt widokowy nad miastem. Jest idealnym miejscem na krótki postój. Znajduje się tutaj restauracja z tarasem widokowym. Postój na parkingach po obu stronach drogi jest darmowy. Atmosfera jest spokojna, a mieszkańcy często przychodzą tutaj, żeby usiąść i podziwiać widoki.

27 PUNKT KONTROLNY | FOÇA

Foça to niewielkie miasteczko nad Morzem Egejskim, położone niedaleko Izmiru. W starożytności była ważnym miastem jońskim, znanym z żeglarstwa i handlu. Dziś zachwyca nas kameralnym portem i wąskimi uliczkami. Gdy zgłódniejecie, możecie wstąpić do restauracji „En Gozde Pide”. Odbijając z drogi krajowej D550 do miejscowości Foça, po drodze znajdziecie ujęcie wody z możliwością podpięcia węża. Nieopodal urzędu miasta jest spory parking, na którym można zatrzymać się na noc. W Foçy na wzgórzu do dziś stoją pozostałości zabytkowych wiatraków, które były niegdyś ważną częścią lokalnego życia.

25 PUNKT KONTROLNY | ŞEYTAN SOFRASI

Punkt widokowy „Stół Diabła”, leży kilka kilometrów dalej niż Heaven Hill, na wyższym i bardziej odsłoniętym wzgórzu. Widok stąd jest spektakularny – panorama obejmuje niemal całe wybrzeże Ayvalık oraz archipelag wysp. Nazwa wiąże się z lokalną legendą o odcisniętej w skale „stopie diabła”, którą można zobaczyć na metalowej platformie widokowej – turyści wrzucają tam monety na szczęście. Wstęp do punktu widokowego kosztuje 100 TL, a na jego terenie znajduje się restauracja.

26 PUNKT KONTROLNY

SPACER PO KŁADKACH Z FLAMINGAMI

Zatrzymujemy się na krótki spacer, żeby zaobserwować flamingi w naturalnym środowisku. Zaparkować można na piaszczystym poboczu tuż przy drodze. Spacer i obserwacja ptaków odbywa się po wytyczonych kładkach spacerowych.

28 PUNKT KONTROLNY

KUŞ CENNETI - PTASI RAJ

Kuş Cenneti, czyli „Ptasi Raj”, to chroniony obszar przyrodniczy na przedmieściach Izmiru. Jedno z ważniejszych miejsc lęgowych ptaków w tej części kraju. Rozległe laguny, słone bagna i trzcinowiska tworzą idealne warunki do żerowania. Żyje tutaj ponad 280 gatunków ptaków, jednak najwięcej jest flamingów. Znajdują się tutaj trasy rowerowe o długości do 20 kilometrów. Rowery można wypożyczyć przy bramie wejściowej, a wstęp na teren jest bezpłatny. Samochód zostawiamy na parkingu tuż obok wejścia na teren parku. Ptasi raj czynny jest codziennie w godzinach 8–20.

29

PUNKT
KONTROLNY**GÓRA SIPYLOS**

Autentyczne miejsce łączące wino sherry i flamenco to Tabanco El Pasaje – Jerez de la Frontera. Zobaczysz tu autentyczne flamenco! Występy odbywają się kilka razy dziennie, głównie po południu i wieczorem. Bez sceny, bez rezerwacji – muzyka i taniec pojawiają się naturalnie, często niespodziewanie.

Jerez to dobre miejsce na wieczorny przystanek, który pozwala poczuć prawdziwy klimat Andaluzji, daleki od masowej turystyki.

30

PUNKT
KONTROLNY**MUZEUM
MOTORYZACJI KEY**

Jedno z najciekawszych muzeów motoryzacji w Turcji, położone niedaleko Izmiru. Prezentuje imponującą kolekcję zabytkowych samochodów, motocykli i rowerów – od końca XIX wieku po klasyki XX wieku. Ekspozycja jest nowoczesna, elegancko zaaranżowana i nastawiona na pokazanie historii techniki oraz designu. To miejsce robi wrażenie nie tylko na miłośnikach motoryzacji.

31

PUNKT
KONTROLNY**SELÇUK**

Selçuk jest bramą do jednego z najlepiej zachowanych antycznych miast świata – Efezu. Znajduje się tu bazylika św. Jana Apostoła, zbudowana na miejscu jego grobu. Budulec na bazylikę pozyskano ze zburzonej świątyni Artemidy, a budowę ukończono w 565 roku i stała się ona wówczas głównym miejscem pielgrzymkowym chrześcijan. Wstęp na ruiny kompleksu kosztuje 6 euro, a bilet połączony jest ze zwiedzaniem górującej nad miastem twierdzy Ayasoluk. Podczas zejścia do miasta polecamy wstąpienie do meczetu İsa Bey – jednego z najstarszych meczetów na terenie Turcji. Następnie kierujemy się do Muzeum Efezu, położonego w sercu miasta, które uzupełnia wizytę w samych ruinach kolejnego dnia. Można tutaj zobaczyć przedmioty używane dawniej na co dzień przez mieszkańców – rzeźby, monety, fragmenty architektury. Bilet wstępu kosztuje 10 euro.

32

PUNKT
KONTROLNY**NOCLEG SELÇUK**

Na nocleg i postój na zwiedzanie miasta polecamy parking położony na uboczu. W niedalekiej okolicy znajdziemy restauracje, sklepy, a do centrum jest kilka minut pieszo.

33

PUNKT
KONTROLNY**STAROŻYTNE MIASTO EFEZ**

Efez to jedno z najlepiej zachowanych i najbardziej imponujących starożytnych miast świata. Był potężnym ośrodkiem handlu, kultury i religii, a dziś zachwyca rozmachem architektury. Najbardziej znanym symbolem Efezu jest Biblioteka Celsusa, której fasada należy do najpiękniejszych zabytków antyku. Spacerując po marmurowych ulicach, zobaczycie ogromny teatr mogący pomieścić około 25 tysięcy widzów, świątynie, łaźnie, fontanny i domy bogatych mieszkańców. To absolutna perła antycznej Turcji i jedno z tych miejsc, które zostają w pamięci na długo. Bilet wstępu kosztuje 40 euro, a parking 600 TL (luty 2026 r.).

34

PUNKT
KONTROLNY**ŚWIĄTYNIA ARTEMIDY**

Była jednym z Siedmiu Cudów Starożytnego Świata i jedną z największych świątyń antyku. Poświęcona Artemidzie Efeskiej, pełniła nie tylko funkcję religijną, ale też centrum życia miasta i handlu. Zbudowana z marmuru, wielokrotnie niszczone i odbudowywana, z czasem popadła w ruinę. Świątynia miała wymiary 130 na 69 metrów i zbudowana została około roku 560 p.n.e.

35

PUNKT
KONTROLNY**DOM MARYI**

Dom Maryi to spokojne miejsce położone w górach powyżej ruin Efezu na Wzgórzu Słowików, oddalonego około 7 kilometrów od dzisiejszego miasta Selçuk. Maryja miała tu spędzić ostatnie lata życia pod opieką św. Jana Apostoła. Kamienny dom wygląda prosto i skromnie, a jego wnętrza sprzyja ciszy, modlitwie i wyciszeniu. Wstęp kosztuje 15 euro, a najlepiej dojechać tutaj taksówką po zwiedzaniu ruin Efezu.

36

PUNKT
KONTROLNY

36 PUNKT
KONTROLNY**PLAŻA
PAMUCAK**

Rozległa piaszczysta plaża położona 8 km od miasta Selçuk w delcie rzeki Menderes. Oferuje płytkie wody Morza Egejskiego. Jest to idealne miejsce na nocleg po intensywnym zwiedzaniu antycznego miasta. Tuż przy plaży pasą się na wolności krowy i konie, które co jakiś czas odwiedzały nas i zaglądały przez okno.

37 PUNKT
KONTROLNY**KARAHAYIT**

Niewielka miejscowość znana z czerwonych źródeł termalnych. Woda wypływająca z gorących źródeł nasycona jest żelazem, które utlenia się i barwi skały w odcieniach czerwieni. Temperatura wody wynosi od 40 do 60°C. Samochód zostawiamy tuż obok na dużym miejskim parkingu z dostępem do wody, skąd jest blisko do bazaru, sklepów, restauracji i czerwonych źródeł. Z Karahayit do Pamukkale nawigacja wskaże dwie możliwości dojazdu. Polecamy tę krótszą i bardziej krętą trasę ze względu na wspaniałe widoki roztaczające się podczas dojazdu do Pamukkale.

38 PUNKT
KONTROLNY**PAMUKKALE**

Jedno z najbardziej znanych miejsc w Turcji – przez wielu nazywane "ósmym cudem świata". Pamukkale powstało w wyniku działania gorących źródeł i upływającego czasu. Pod górami Denizli znajdują się uskoki tektoniczne, a region ten bogaty jest w gorące źródła. Woda termalna nasycona jest minerałami, a wypływając ze źródeł, spływa w dół oblewając zbocza. W kontakcie z powietrzem wytrąca się węglan wapnia, który z czasem twardnieje i tworzy tarasy, baseny czy kaskady przypominające zamrożone wodospady. To właśnie one robią największe wrażenie na turystach. Stojąc na szczycie Pamukkale, stoimy na ruinach starożytnego miasta Hierapolis. Teren jest tak rozległy, że można by poświęcić cały dzień na zwiedzanie. Polecamy wejść tutaj o wschodzie słońca.

38 PUNKT
KONTROLNY

ZOBACZ VIDEORELACJĘ Z TEJ WYPRAWY:

WWW.YOUTUBE.COM/OPONEO